

H & M Hennes & Mauritz GBC AB
Anna Gedda, Global Hållbarhetschef för H&M-gruppen
SE-106 38 Stockholm

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Diarenr: Fi2020/01583/S2

Remissvar ”Betänkande av Utredningen om skatt på skadliga kemikalier i kläder och skor, SOU 2020:20”

H&M-gruppen anser att skattens syfte 'att minska förekomsten av, och risken för exponering samt spridning av, miljö- och hälsofarliga ämnen från kläder och skor på ett kostnadseffektivt sätt' är en ytterst eftersträvarvärd målsättning. Dock anser vi inte att en allmän varuskatt är rätt strategi och vi ställer oss därför kritiska till detta.

H&M grundades 1947 och är idag del av H&M-gruppen. Till H&M-gruppen hör även Monki, Weekday, Arket, & other stories, COS, Afound och H&M Home. Vi har butiker på 75 marknader och e-handel i 52 länder. H&M-gruppen har cirka 176.000 anställda runt om i världen med vår affärsidé 'mode och kvalitet på ett hållbart sätt'.

Med försiktighetsprincipen som ledstjärna har H&M-gruppen arbetat med att begränsa farliga substanser i kläder och skor i mer än 20 år, vilket lett till att vi ofta legat långt före rådande kemikalielagstiftning. Idag är vårt kemikaliearbete baserat på globala samarbeten (t.ex. ZDHC, AFIRM) med större företag inom branschen. Vi har också egna kemister lokalt närvarande i de länder där våra produkter produceras. År 2019 var samtliga våra textil- och läderleverantörer med i ZDHC-programmet för att säkra att deras kemikalieanvändning lever upp till våra krav. Våra kemikalierestriktioner är bland de striktaste i branschen och säkrar till exempel att H&M-gruppens produkter ej innehåller SVHC (särskilt farliga ämnen enligt REACH) över 0,1 vikts-%.

Med vår ambitiösa vision om att 'Leda förändringen mot giftfritt mode till 2030' och vår omfattande erfarenhet av kemikaliearbete inom modebranschen, så är det av yttersta vikt för oss att skattens eftersträvarvärda syfte blir uppfyllt, alltså att 'minska förekomsten av, och risken för exponering samt spridning av, miljö- och hälsofarliga ämnen från kläder och skor på ett kostnadseffektivt sätt'.

Det är alltså viktigt för oss att branschens resurser läggs där miljönyttan är som störst; fokus måste därför vara där problemen är. Våra initiala beräkningar på kostnaden för att betala enbart den första skatten i förslaget till fullo, jämfört med att, med produkttester, bevisa vår rätt till avdrag uppgår till ungefär samma belopp, om ca 375 MSEK/år¹. Detta trots att 84 % av berörda produkter enligt utredningen själv inte bedöms innehålla något av ämnena i förslaget.

Skattens syfte uppfylls inte

Positiv förändring på hälsa och miljö

Vi ifrågasätter om skatten kommer leda till den positiva inverkan på hälsa och miljö vi vill ha. Är möjligheterna till skatteavdrag tillräckliga incitament för att få till stånd önskvärd substitution av farliga ämnen? Nuvarande förslag riskerar att hamna i vägen för genomtänkta, företagsomfattande program för kemikaliearbetet, och därigenom hindra önskvärd substitution där den främst behövs.

¹ Se bilaga 1 för fler detaljer kring hur vi räknat.

H&M-gruppen anser vidare att det är viktigt att inte sätta käppar i hjulet för en global cirkulär ekonomi, t.ex. med en skatt på importerade begagnade kläder.

Kostnadseffektivitet

Så som förslaget ser ut idag, är det möjligt att det blir mer kostnadseffektivt att betala skatten i fullo. Kostnaden för administration och tredjepartstestning av samtliga listade substanser för alla kläder och skor (oavsett faktisk risk) kommer att vara jämförbar med skattekostnaden, se bilaga 1.

Oavsett ett gediget kemikaliearbete, och även om H&M-gruppens produkter inte innehåller substanserna i förslaget, åläggs vi ändå att betala minst 2 kr/kg i skatt. Enligt utredningens egen slutsats innehåller 84 % av produkterna ej något av ämnena, men även för dessa måste varuskatten betalas.

Utöver detta är kriterierna för skatteavdragen otydliga, t.ex. hänvisas det ej till analytiska testmetoder, trots att det är avgörande för testresultaten. Att testa för substanser där de inte används leder inte till riskreduktion, utan lägger snarare fokus där risk ej föreligger.

H&M-gruppens specifika rekommendationer för att säkerställa att skattens syfte uppnås

- Säkerställ att skatten ligger i linje med pågående EU-initiativ med avseende på kemikalielagstiftning.
- Specificera hur skatten kan motivera utfasning av farliga ämnen och substitution med bättre alternativ.
- Utnyttja gedigna program för kemikaliearbete, såsom AFIRM och ZDHC, som förutsättning för skatteavdragen.
- Säkerställ att skatten gynnar globala cirkulära textilflöden.

Med global närvaro och mer än 70 år i branschen, kan vi bidra till ett ramverk som är genomförbart och uppnår sitt syfte. Vi uppmuntrar till en inkluderande process och har för avsikt att vara aktiva och engagerade i diskussionen.

Stockholm den 25 september 2020

Anna Gedda

Global Hållbarhetschef, H&M-gruppen